ЦІ МОЖА КАМЕНЬ УЗЛЯЦЕЦЬ?

Ведае мастак і літаратар з Дагестана Марат Гаджыеў

Нам прывезлі світанак. Менавіта так перакладаецца на нашу мову «Зунзул чані». Гэта назва асобнага праекта мастака-графіка з Дагестана Марата Гаджыева. У Мінск творца прывёз каля дваццаці мастацкіх твораў, якія напісаў за апошнія пятнаццаць гадоў. З імі можна пазнаёміцца ў галерэі «Універсітэт культуры».

Кампазіцыі ўнікальныя тым, што зроблены на паперы з валокнаў тутавага дрэва. Папера вельмі тонкая і празрыстая. Складана ўявіць, як мастак умудрыўся на ёй стварыць столькі дэталёвых сюжэтных кампазіцый. Кожнае палатно раскрывае філасофскі погляд на прыроду і навакольны свет.

— У мяне ўсё зыходзіць ад святла. Бо, як мастака, мяне заўсёды цікавіць святло прыглушанае, адкрытае, натуральнае, — расказвае Марат Гаджыеў. —Калі я ўбачыў тутавую паперу ручной работы, адразу ж зразумеў, што трэба з ёй рабіць. У краме вельмі здзівіліся, таму што да мяне гэтую паперу ў якасці мастацкага матэрыялу ніхто не выкарыстоўваў. У Дагестане жартуюць, што яе вырабляюць менавіта для мяне. Папера так вытанчана прасвечваецца! Для мяне яна сімвал лёгкасці, чысціні. Узнікла ідэя зрабіць ёй падсвятленне. Я заўсёды марыў распісваць плафоны. Уявіў залу, у якой можна размясціць мноства такіх плафонаў. Ідэя зачапіла. Сюжэты маіх работ розныя, але ідэя ў тым, каб злучыць пачатак і канец работы, каб можна было паперу згарнуць і зрабіць абгортку для свяцільні ці плафона.

Мастак адзначае, што ў кожнай яго рабоце прысутнічаюць сімвалы, якія звязаны з пэўным перыядам жыцця. У творах майстар не баіцца марыць, канцэнтруе увагу як сваю, так і гледача на сувязі чалавека і прыроды, на бязмежных памылках, які чалавек здзяйсняе неабдумана. Прадстаўленая экспазіцыя — замкнёны цыкл твораў, праз якія мастак раскрыў сябе з розных бакоў: прычым не толькі ў творчасці, але і ў маральных прыярытэтах.

Творы немагчыма глядзець хвіліну ці дзве: здаецца, што яны лёгкія, але кожная работа насычана вялікай колькасцю дэталяў і патрабуе ўважлівага прагляду: ёсць у іх адсылка да нацыянальнага ці рэлігійныя матывы.

— Калі на творы правільна накіраваць святло, яны здаюцца бязважкімі. Вось ці можа камень узлятаць?.. А гэта, выбачайце, практычна навуковая праца, — разважае аўтар. — Мастак як архітэктар выбудоўвае спецыяльную праекцыю для чалавечага вока, пры якім аб'ект становіцца лёгкі.

Фота Кастуся Дробава

Марат Гаджыеў прадставіў аўтарскія кнігі.

Ці можа камень узляцець?

Марат Гаджыеў адзначыў, што яму вельмі падабаецца арт-асяроддзе Беларусі, таму важна, што гледачы змогуць знайсці ў яго творчасці. Ён шмат гадоў цікавіцца беларускай культурай, таму і падзею называе святам душы. На адкрыцці праекта ён разам з журналістамі Саідам Ніналалавым і Жэмілатам Ібрагімавым прадставіў аўтарскія кнігі, выдадзеныя за апошнія некалькі гадоў у Махачкале. Некалькі асобнікаў яны перадалі ў дар Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, Прэзідэнцкай бібліятэцы Рэспублікі Беларусь, Цэнтральнай навуковай бібліятэцы імя Якуба Коласа, Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і бібліятэцы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. Таксама ў межах праекта госці прадставілі літаратурна-мастацкі альманах «Каўказскі экспрэс», нядаўна адзначаны Гран-пры на дагестанскім кніжным кірмашы «Таркі-Тау».

У далейшым мастак не збіраецца спыняцца на шляху сумеснага супрацоўніцтва з Беларуссю і абяцае далей знаёміць нашых гледачоў са сваімі творчымі і літаратурнымі дасягненнямі.

Вікторыя АСКЕРА